

Achterhoek Raad

Informatieve memo 'Voortgang RegioExpres'

Aan : Achterhoek Raad

Van : Achterhoek Board

Datum : 23 mei 2022

Agendapunt : 3.4

Voortgang RegioExpres

De RegioExpres moet een treinverbinding worden die tussen Winterswijk en Doetinchem overall stopt, om vervolgens als sneltrein non-stop door te rijden naar Arnhem Centraal. Het is dus een extra trein tussen Arnhem en Doetinchem. Tussen Doetinchem en Winterswijk verandert de frequentie niet. Om de RegioExpres mogelijk te maken is dubbelspoor nodig tussen Didam en Doetinchem De Huet.

De RegioExpres zorgt voor een grote verbetering van de bereikbaarheid, woon-, -werk- en leefbaarheid van de Achterhoek en de Liemers. De sneltrein is een gezamenlijke ambitie van provincie Gelderland, ProRail, gemeente Montferland, Regio Achterhoek, Regio Arnhem Nijmegen, Arriva en Connexxion. Per dag profiteren ruim 21.000 reizigers van de realisatie van de RegioExpres.

Het realiseren van de RegioExpres maakt dat het nog aantrekkelijker wordt om te (blijven) wonen en werken in de Achterhoek en de Liemers, doordat de regio's beter en sneller worden verbonden met Arnhem-Nijmegen en de Randstad. Tegelijkertijd wordt de afstand (in tijd) naar de Achterhoek vanuit de rest van Nederland aanzienlijk korter, waardoor wonen, werken, recreëren en studeren in de Achterhoek nog aantrekkelijker wordt.

De verkenning naar de RegioExpres is afgerond

De verkenning kende meerdere fasen. In het voorjaar van 2018 werd met de eerste fase van de verkenning gestart. In het najaar van 2019 werd de tweede fase gestart die zich richtte op de effecten van de RegioExpres en kansrijke oplossingsrichtingen voor het dubbelspoor tussen Didam en Doetinchem De Huet. Begin 2020 is het derde deel van de verkenning gestart gericht op de uitwerking van de voorkeursoplossing. Deze verkenning is in 2021 voltooid. Hieruit is het voorkeursalternatief voortgekomen.

In het voorkeursalternatief wordt duidelijk dat de RegioExpres een kansrijk project is met een baten-kosten verhouding van 0,73. Dit is hoog voor een OV-project. OV-projecten hebben als nadeel dat de baten niet allemaal in geld zijn uit te drukken en ze zijn vrijwel nooit kostendekkend.

De kosten voor het noodzakelijke dubbelspoor zijn in de tweede fase (2019) geraamd op een bedrag tussen de € 107 en € 167 miljoen. In de derde fase van het onderzoek is een nieuwe schatting van de kosten gemaakt tussen de € 91 en € 133 miljoen. Redenen hiervoor zijn dat de investeringskosten voor overwegmaatregelen lager uitvallen dan verwacht. Daarnaast is de traverse bij Doetinchem De Huet komen te vervallen en valt de kwaliteit van de bodemgesteldheid op verschillende locaties beter uit dan verwacht.

Van Verkenning naar Planuitwerking

Het voorkeursalternatief voor de inpassing van het tweede spoor tussen Didam en Doetinchem de Huet is vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Op 16 februari jongstleden steunde Provinciale

Staten (PS) de vaststelling en start naar de eerste fase van de Planuitwerking. Een Achterhoekse delegatie heeft deze oordeelvormende vergadering van PS bijgewoond waar twee 8RHK Ambassadeurs inspraken. Zij beschreven hoe de komst van de RegioExpres een absolute noodzaak is en bijdraagt aan oplossingen voor grote (landelijke en regionale) opgaven op het gebied van woningbouw, arbeidsmarkt en bereikbaarheid.

Aan het einde van de oordeelvormende vergadering steunde PS de vaststelling en de start naar de eerste fase van de Planuitwerking. Provincie Gelderland heeft voor het project inmiddels 30 miljoen euro gereserveerd en kijkt nadrukkelijk naar het Rijk voor een bijdrage. 8RHK Ambassadeurs deden een speciaal verzoek tijdens het oordeelvormend overleg om de planuitwerking per direct te starten en zodoende geen vertraging op te lopen. Hier werd door PS positief op gereageerd. Kosten voor de planuitwerking worden gefinancierd uit de 30 miljoen die door de provincie ter beschikking zijn gesteld als cofinanciering, waardoor zonder vertraging over kan worden gegaan op de planuitwerking.

Het vervolg

In de 1e fase van de Planuitwerking wordt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld. Dat is een onderzoeksagenda waar de aard en het doel van het project en de plannen in worden beschreven, welke alternatieven worden bekeken en welke milieueffecten worden onderzocht. In dit document wordt 'het detailniveau' van het (milieu)onderzoek bepaald. Bijvoorbeeld (water)bodemonderzoek, stikstof en ecologie. Daarnaast wordt een participatieplan opgesteld, waarin beschreven wordt hoe de omgeving wordt geïnformeerd en betrokken bij de plannen. Bewoners wordt gevraagd om aandachtspunten voor de te onderzoeken milieueffecten en participatie kenbaar te maken door een zienswijze in te dienen. De planfase loopt van 2022 tot het jaar 2024. In 2025 moet een definitief besluit worden genomen, waarna vervolgens de uitvoering kan starten. De bedoeling is dat de RegioExpres in 2026-2027 rijdt.

Naast bovengenoemde planuitwerking is het nu belangrijk om het Rijk te overtuigen van het belang van de RegioExpres, zodat zij het project cofinanciert. We werken nu toe naar een MIRT-beslissing eind dit jaar. Parallel loopt een herijking van de begroting van de provincie Gelderland. Daar moet de RegioExpres ook een plek in krijgen, mits er groen licht komt van het Rijk.

Overige updates

21 Februari jl. hebben gedeputeerde J. van der Meer (Portefeuille OV) en R. Steintjes (Voorzitter Thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid) met staatssecretaris V. Heijnen gesproken over de RegioExpres en haar de belangrijke plussen van de RegioExpres en waarom deze voor Nederland zo belangrijk, is overhandigd. De komende tijd wordt verder gewerkt aan deze propositie, waarbij nog nadrukkelijker de link met onze woningbouwopgave wordt gelegd.

Op woensdag 18 mei a.s. wordt de 10^e editie van het Achterhoekse Lentediner georganiseerd voor Tweede Kamerleden met een Achterhoekse delegatie vanuit het bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld en overheden. Bij dit Lentediner worden diverse onderwerpen nader uitgelicht die voor de Achterhoek van groot belang zijn. Het hoofdonderwerp van de avond is de RegioExpres. Wij willen de aanwezige Kamerleden bij dit Lentediner dan ook graag overtuigen van het belang van de RegioExpres en de enorme impact dat het project zal hebben op de regio.

Naast de RegioExpres zijn slimme mobiliteit, woningbouw en een gezonde arbeidsmarkt gespreksonderwerpen tijdens het Lentediner.

Concluderend

Wij hopen u met dit memo voldoende mee te hebben genomen in het proces rondom de RegioExpres en de lobbyactiviteiten die we daarvoor hebben verricht en de komende tijd gaan verrichten.

Aan het einde van dit jaar, na het MIRT-overleg waar een uitspraak door het Rijk wordt gedaan over eventuele cofinanciering van de RegioExpres, hopen wij u wederom over dit onderwerp te kunnen informeren.

.....